دورنما

اپیدمی اس ۴۰۰های روس میان متحدان امریکا

رئیس کمیسیون امور بین‌الملل در مجلس دومای روسیه گفته که سامانه‌های موشکی روسی اس ۴۰۰ پس از آغاز صادرات آنها به ترکیه، به زودی در دیگر کشورهای منطقه دیده خواهند شد. این در حالی است که ایالات متحده قصد دارد در روزهای آینده تحریم‌هایی را در ارتباط با خرید سامانه موشکی اس ۴۰۰ روسی توسط ترکیه علیه این کشور وضع کند تا احتمالاً به همه دوستان و دشمنان نشان داده باشد که برای جلوگیری از مسلح شدن به این سامانه روسی که نوع تغییردهنده بازی به حساب می‌آید، حتی به عضو ناتو رحم نخواهد شد و مقابله‌ای جدی در دستور کار واشنگتن با آن قرار دارد.

طبق اعلام وزارت دفاع ترکیه، در ادامه تحویل سامانه موشکی اس ۴۰۰ توسط روسیه به این کشور، با تحویل سه محموله قطعات این سامانه روسی به ترکیه روند صادرات این سامانه در حال نهایی شدن است اما امریکا علاوه بر آنکارا باید نگران سایر کشورهای منطقه باشد. به گزارش ایسنا، لیونید اسلوتسکی، رئیس کمیسیون امور بین‌الملل در مجلس دومای روسیه در مصاحبه با شبکه خبری روسیا الیوم درباره قصد تعدادی از کشورهای منطقه برای خرید سامانه‌های موشکی اس ۴۰۰ اظهار کرد: این امر قطعاً محقق خواهد شد و ترکیه اولین کشور در این راه است و اس ۴۰۰ و انواع دیگر سلاح‌های جدید ساخت روسیه در منطقه دیده خواهند شد. رئیس کمیسیون امور بین‌الملل در مجلس دومای روسیه گفت: ما به همکاری‌های مستحکم و گسترده خود با کشورهای منطقه ادامه خواهیم داد و اطمینان دارم باید این همکاری‌ها را در زمینه‌های مختلف توسعه دهیم. اسلوتسکی افزود: کشورهای مهم و بسیار بزرگی وجود دارند که از نیازهای مشابه خود به این سلاح‌ها صحبت می‌کنند و قطعاً به این نیازها پاسخ داده خواهد شد. این مسئول دومای روسیه در ادامه گفت: من از حامیان ایجاد موانعی بازدارنده در برابر آغاز هرگونه درگیری نظامی هستم، اما چنین سامانه‌هایی که امروز قدرتمندترین سلاح‌ها محسوب می‌شوند، در حقیقت به منزله عاملی مؤثرتر برای تضمین صلح هستند و کشورهایی که آنها را دارند، می‌توانند اطمینان داشته باشند، زیرا هرگونه حمله موشکی حتی آنهایی که مدت زمان رصد تا اصابت به هدف کمتر از یک دقیقه است، به طور قطع رهگیری خواهند شد. اسلوتسکی ادامه داد: صادرات سامانه‌های اس ۴۰۰ به دیگر کشورهای منطقه قطعاً انجام می‌شود و در اسرع وقت آغاز خواهد شد. واشنگتن استقرار این سامانه‌ها در خاک ترکیه را خطری برای سامانه‌های دفاعی کشورهای عضو ناتو دانست. پیش از این چند کشور عربی تمایل خود را برای خرید سامانه‌های یاد شده اعلام کردند. روسیه تاکنون این سامانه‌ها را تنها در اختیار دو کشور چین و ترکیه قرار داده است. برخی منابع آگاه نیز فاش کردند، مصر نیز در حال بررسی این مسئله با روسیه است، همچنین عربستان از دستیابی به توافق‌های اولیه با روسیه برای خرید این سامانه‌ها و دیگر سلاح‌های روسی خبر داده است.

■ اعلام تحریم‌های امریکا تا آخر هفته

تیم رئیس‌جمهور امریکا دونالد ترامپ بسته تحریمی علیه ترکیه را مشخص کرده‌اند. شبکه خبری بلومبرگ به نقل یکی از منابع خود در دولت امریکا اطلاع داد که تحریم‌ها اواخر هفته اعلام خواهد شد. به دنبال آن گروهی از سناتورهای امریکایی از ترامپ خواسته‌اند که تحریم‌هایی علیه ترکیه در ارتباط با آغاز خرید اس ۴۰۰ روسی وضع کند. بورس کالنوکی در مقاله‌ای در روزنامه آلمانی دی‌ولت نوشته است: درک اینکه چرا رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه می‌خواهد کشورش به هر قیمتی به سامانه پدافند هوایی اس ۴۰۰ روسیه دست یابد، برای کارشناسان امنیتی دشوار است. در ادامه این مقاله آمده است: می‌توان به این حقیقت که آنکارا تصمیم به اجرای چنین توافقی گرفته است، به عنوان راهی غیرقابل بازگشت برای ترکیه نگریست که پس از آن آنکارا از صفوف متحدانش خارج خواهد شد.

بر اساس این مقاله، در شرایطی که ترکیه با روسیه به عنوان یک شریک مذاکره در خاورمیانه (غرب آسیا) رفتار می‌کند و در حالی که گفته می‌شود مسکو نفوذ بیشتری در مقایسه با امریکا در منطقه دارد، ترکیه تصمیم به اجرای این توافق به رغم انتقاد ناتو و امریکا گرفته است. برداشت دیگر از این اقدام ترکیه آن است که رئیس‌جمهور ترکیه قصد دارد از امریکا فاصله بگیرد همچنان که سامانه‌های اس ۴۰۰ ممکن است در نزدیکی آنکارا مستقر شود. در این مقاله آمده است: در کودتای نافرجام سال ۲۰۱۶، پارلمان ترکیه از هوا هدف قرار گرفت، بنابراین رئیس‌جمهور ممکن است نگران باشد که چنانچه سامانه‌های پاتریوت ساخت امریکا در این کشور مستقر شوند، واشنگتن در شرایط مشابه می‌تواند آنها را از راه دور خاموش کند.

■ نگرانی اسرائیل از ترکیه و ایران

وزیر دارایی سابق رژیم صهیونیستی و مؤسس حزب میانه‌رو و لیبرال «آینده» از امریکا خواست ترکیه را در واکنش به خرید سامانه‌های اس ۴۰۰ روسیه از برنامه‌های تولید جنگنده‌های اف ۳۵ خارج کند. به گزارش ایسنا، به نقل از سایت شبکه روسیا الیوم، یائیر لاپید، رئیس حزب میانه‌رو و لیبرال «آینده» و وزیر دارایی سابق رژیم صهیونیستی که در حال حاضر مرد شماره دو ائتلاف «آبی سفید» است در صفحه شخصی خود در توئیتر نوشت: امریکا باید قرارداد «اف ۳۵» با ترکیه را لغو کند در غیر این صورت، اگر ترکیه و ایران چگونگی خنثی‌سازی آخرین سلاح امریکایی را یاد بگیرند هیچ مانعی بر سر راهشان وجود نخواهد داشت. لاپید در ادامه افزود که وی در سال گذشته میلادی به قانونگذاران کنگره امریکا هشدار داده بود که آنکارا تمامی تهدیدات واشنگتن را نادیده خواهد گرفت و سامانه‌های اس ۴۰۰ روسیه را به دست خواهد آورد.

چالش

درماندگی بن‌سلمان میان بی‌آبرویی یا خروج از یمن

یک روزنامه فرانسوی با اشاره به تصمیم امارات متحده عربی برای خارج کردن بخشی از نیروهای خود از یمن نوشت که در شرایط کنونی همه طرف‌های داخلی و منطقه‌ای خواهان پایان یافتن جنگ یمن هستند.

روزنامه فرانسوی لیبراسیون با ادعای اینکه جنگ یمن یک درگیری نیابتی میان ایران و عربستان سعودی است، نوشت: «پس از گذشت بیش از چهار سال از آغاز جنگ بی‌نتیجه یمن، اکنون امارات اعلام کرده است که بخشی از نیروهای خود را از این کشور خارج می‌کند و رو به سوی منطق صلح می‌آورد. این تصمیم در سایه افزایش تنش میان ایران و امریکا در منطقه ناگهانی بود اما نشان از این دارد که تنش میان دو قدرت اصلی منطقه یعنی عربستان سعودی و ایران وارد رکود شده و بدون اینکه آینده‌ای برای آن مشخص باشد، یمن به عنوان فقیرترین کشور منطقه را هدف قرار داده است.» این روزنامه فرانسوی افزود: «اعلام امارات مبنی بر کاهش نیروهای خود در یمن، توجهات را بیش از پیش به عربستان سعودی به عنوان بازیگری که در درگیری‌ها حضور آشکار دارد، جلب می‌کند. کشوری که بیشترین مسئولیت را در این جنگ مخرب دارد و ائتلاف عربی را برای حمله به یمن ایجاد کرده و همچنین حملات هوایی این کشور تاکنون موجب کشته شدن هزاران غیرنظامی شده است.»

در این میان «فرانسوا فریسون روچ» کارشناس امور یمن در مرکز پژوهش‌های علمی فرانسه اعتقاد دارد که امارات تلاش دارد پس از اینکه به طور قابل توجهی نیروهای خود را به یمن اعزام کرد و توانست کنترل شهرهای جنوبی را به دست گرفته و از گروه‌های جدایی‌طلب حمایت کند، اکنون در پی تطهیر خود برآمده و چهره مثبتی از خود نشان دهد. لیبراسیون در پایان نوشت که اکنون تمامی نیروهای داخلی و خارجی، متوجه بروز فاجعه نظامی، سیاسی و انسانی در یمن شده‌اند و همگی می‌خواهند بدانند که این درگیری چه زمانی به پایان می‌رسد و در این میان محمد بن‌سلمان، ولیعهد سعودی به عنوان کسی که این جنگ را آغاز کرده نیز تمایل شدیدی برای پایان دادن به این جنگ دارد اما همزمان می‌خواهد آبروی خود را نیز حفظ کند.

جرمی هانت با ظریف تلفنی تماس گرفت

نشانه‌های عقب‌نشینی انگلیس در جنگ نفتکش‌ها

وزیر امور خارجه: به صادرات نفت ادامه می‌دهیم

مجید حق‌دوست | مهر

گزارش یک

وزیر امور خارجه انگلیس در تماسی تلفنی با محمدجواد ظریف تضمین عدم ارسال محموله نفتکش گریس ۱ به سوریه را به عنوان شرط آزادی این نفتکش اعلام کرده است؛ اقدامی که به نوعی عقب‌نشینی لندن از سیاست‌های اعلانی قبلی را نشان می‌دهد. اما وزیر خارجه ایران تأکید کرده است که تهران به صادرات نفت خود در هر شرایطی ادامه می‌دهد. برخی منابع پیشنهاد انگلیس برای آزادی نفتکش ایرانی را برای جلوگیری از افزایش تنش‌ها با تهران عنوان کرده‌اند. سفیر ایران در لندن هشدار داده که اگر انگلیس این نفتکش را آزاد نکند اقدامش بی‌پاسخ نخواهد ماند.

دولت انگلیس پس از گذشت ۱۲ روز از توقیف نفتکش ایرانی «گریس ۱»، بالاخره با مقامات ایرانی تماس گرفت و از شروط خود برای آزادی این نفتکش خبر داد. به گزارش اداره کل دیپلماسی عمومی و رسانه‌ای وزارت خارجه، جرمی هانت، وزیر امور خارجه انگلیس عصر شنبه در تماسی تلفنی با محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران با تأکید بر حق ایران بر صادرات نفت خود و با ابراز نگرانی از افزایش تنش‌ها در منطقه، اظهار امیدواری کرد که نتایج بررسی‌های حقوقی و قضایی در جبل‌الطارق موجب رهاسازی هر چه زودتر نفتکش گریس ۱ که حامل نفت ایران بود، شود. به گزارش شبکه العالم، جرمی هانت با بیان اینکه با وزیر خارجه ایران تماس گرفته است، در پیامی در توئیتر نوشت: «تماس سازنده‌ای با محمدجواد ظریف داشتم. به وی اطمینان دادم که نگرانی ما مقصد کشتی و نه منشأ نفت (نفتکش) گریس ۱ بوده و انگلیس در صورتی که ضمانت‌هایی در این باره به دست بیاورد که نفتکش به سوریه نرود آزادی آن را تسهیل می‌کند و این کار پس از روند دادگاه‌های جبل‌الطارق صورت می‌گیرد». هانت در پیام دیگری نوشت: «ظریف نیز گفت که ایران خواستار حل موضوع بوده و به دنبال تشدید تنش نیست. با «فابیان پیکاردو» رئیس دولت محلی جبل‌الطارق نیز صحبت کردیم و وی در حال انجام کار فوق‌العاده‌ای در هماهنگی موضوع و به اشتراک گذاشتن چشم‌انداز انگلیس در مسیر پیش رو است». به گزارش خبرگزاری فارس، ظریف در این تماس تلفنی، خطاب به همتای انگلیسی با تأکید بر اینکه ایران به صادرات نفت خود در هر شرایطی ادامه خواهد داد، خواستار «رفع توقیف هر چه سریع‌تر نفتکش حامل نفت ایران شد و همچنین از دولت انگلیس خواست که به استقلال قوه قضائیه احترام بگذارد». از سوی دیگر، حمید بعیدی‌نژاد، سفیر ایران در انگلیس، روز شنبه با انتشار پیامی در توئیتر نوشت: «کشتی‌ها قانون و رویه‌ای را نقض نمی‌کنند اما انگلیس با دزدی دریایی و غیرقانونی چنین تخلفی را مرتکب شده است». بعیدی‌نژاد همچنین هشدار داد: «انگلیس با اشتباه محاسباتی در توقیف غیرقانونی نفتکش ایران نباید دوباره اشتباه خود را تکرار کند. اگر نفتکش و محموله ایران آزاد نشود، اقدام انگلیس بی پاسخ نمی‌ماند.»

تماس دولت انگلیس برای تسهیل در روند آزادی نفتکش ایرانی هرچند با بیان پیش‌شرط انجام شده ولی نشانه عقب‌نشینی لندن از مواضع قبلی به شمار می‌رود. به گزارش نیویورک تایمز، «این پیشنهاد دولت لندن در حقیقت به علت عدم تمایل انگلیس برای افزایش بیشتر تنش میان امریکا و ایران در منطقه و ممانعت از بر هم خوردن بیشتر توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ است». انگلیسی‌ها از کاهش تعهدات ایران در برجام و افزایش سطح غنی‌سازی اورانیوم نگران هستند و به همین خاطر سعی دارند مانع از فروپاشی برجام شوند. نگرانی اروپایی‌ها از کاهش تعهدات برجامی ایران، در حالی است که اروپایی‌ها به تعهدات خود در برجام عمل نکرده‌اند و با ابتکارهایی مثل اینستکس به دنبال وقت‌کشی هستند. مقامات ایرانی تأکید کرده‌اند که تعهدات اروپا در برجام ناکافی بوده و ایران از مزایای توافق هسته‌ای منتفع نشده است.

■ نگرانی از تشدید تنش‌ها

توقیف نفتکش ایرانی از سوی نیروی دریایی انگلیس در آب‌های جبل‌الطارق، نگرانی‌ها را نسبت به تشدید تنش در منطقه افزایش داده است. مشاور ارشد وزیر دفاع انگلیس روز یک‌شنبه در سخنانی اعلام کرد که اعزام نیروهای نظامی این کشور به منطقه ربطی به تنش‌های موجود با ایران ندارد بلکه از پیش برنامه‌ریزی شده است. جان لوریمر در گفت‌وگو با خبرگزاری رسمی امارات (وام) گفت: «اعزام نیروهای نظامی ارتش انگلیس به خاورمیانه، پاسخ مستقیم به تنش‌های موجود با ایران در منطقه نیست». وی با اشاره به اینکه انگلیس بیش از هزار و ۵۰۰ نیرو به علاوه چندین کشتی و پیشرفته‌ترین هواپیمای نظامی را در منطقه مستقر کرده است، گفت: «کشور ما به دنبال راه‌حل دیپلماتیک برای کاهش تنش است». جان لوریمر در خصوص کاهش تعهدات برجامی ایران گفت: «ما به طور روشن اعلام کردیم که پایبندی ما به برجام به پایبندی کامل ایران بستگی دارد؛ ما از این تصمیم آنها متأسف هستیم». همچنین ژان ایو لودریان، وزیر امور خارجه فرانسه هم درباره کاهش تعهدات برجامی ایران ابراز نگرانی کرد. به گزارش خبرگزاری رویترز، لودریان درباره تحولات منطقه غرب آسیا گفت: «شرایط جدی است. افزایش تنش می‌تواند به تقابل منتهی شود». وی افزود: «این موضوع که ایران تصمیم گرفته است از برخی همکاری‌های خود در زمینه اشاعه هسته‌ای خودداری کند، عامل دیگری برای نگرانی است. این تصمیمی بد است و واکنشی بد به یک تصمیم بد دیگر مبنی بر خروج امریکا از توافق هسته‌ای با ایران است». خبرگزاری اسپوتنیک هم دیروز در یادداشتی درباره تنش‌های بین ایران و انگلیس، نوشت: «اینکه مثلاً انگلیسی‌ها فکر کنند با فرستادن یک یا دو ناو خود به منطقه می‌توانند ایرانی‌ها را بترسانند و ایرانی‌ها کشتی‌های انگلیسی را توقیف نکنند نیز یک تصور بسیار ساده بیش نیست. ایرانی‌ها نقطه ضعف انگلیسی‌ها یعنی پول را هدف قرار دادند و به جای اینکه در بازی انگلیس و امریکا درگیر شوند بازی خودشان را راه انداختند». به نوشته اسپوتنیک، طولانی شدن این ماجرا آنقدر هزینه‌ها را برای انگلیسی‌ها بالا می‌برد که قطعاً آنها تحمل آن را نخواهند داشت و به این دلیل است که می‌بینیم وزیر خارجه انگلیس با وزیر خارجه ایران تماس می‌گیرد تا راهکاری برای آزادی این کشتی به گونه‌ای که آبروی انگلیس نرود پیدا کند. حال این ایران است که بازی را در دست گرفته و کاری کرده که انگلیسی‌ها به التماس بیفتند.

تنش

پاسخ به تهدید نتانیاهو

حماس: غزه و کرانه باختری آماده انفجار است

جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) به رژیم صهیونیستی یک هفته مهلت داده تا بندهای توافق آتش‌بس با نوار غزه را اجرایی کند و هشدار داده که انتقام خون شهید محمود ادهم را خواهد گرفت. «سرایا القدس» شاخه نظامی جهاد اسلامی هم گفته که آماده پاسخگویی به هر حمله رژیم صهیونیستی است.

نظامیان رژیم صهیونیستی پنج‌شنبه گذشته به سمت یک نقطه دیدمبانی وابسته به نیروهای حماس در گذرگاه «بیت‌حانون» (ایرز) تیراندازی کردند که «محمود احمد صبری الادهم» یکی از اعضای حماس شهید شد. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی روز شنبه اعلام کرد که کشته شدن الادهم (۲۸ ساله) عمدی نبوده است و تا زمانی که حماس و گروه‌های فلسطینی در نوار غزه به آتش‌بس پایبند باشند، تل‌آویو نیز به آن پایبند است. منابع فلسطینی شهادت ادهم را غیرعمدی نمی‌دانند و همین باعث تصاعد تنش بین دو طرف شده است. فتحی حماد از رهبران جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) گفته که حماس واکنش مناسبی به قتل محمود ادهم، از خود نشان خواهد داد. او تأکید کرد که صبر نیروهای مقاومت در برابر سهل‌انگاری رژیم صهیونیستی در اجرای توافق آتش‌بس در حال پایان است. وی گفت: ما در آستانه انفجار قرار داریم، اما این انفجار در نوار غزه نخواهد بود، بلکه در کرانه اشغالی باختری و خارج از این منطقه خواهد بود. این رهبر حماس همچنین از ورود یگان جدید به یگان‌های راهپیمایی‌های بازگشت خبر داد که یگان پرنده‌ها نام دارد و حامل هر چیزی است که به رژیم صهیونیستی آسیب می‌زند. حماد تأکید کرد: با وجود عذرخواهی اسرائیل، ما انتقام خون شهید محمود ادهم را خواهیم گرفت و خود را برای این کار آماده کرده‌ایم. در مقابل «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی روز شنبه گفته ارتش منتظر چراغ سبز من برای انجام عملیات نظامی در غزه است، عملیاتی که در صورت عدم پایبندی حماس به آتش‌بس (برای این جنبش) دردآور خواهد بود. بر اساس گزارش وبگاه «قدس پرس»، «سرایا القدس» شاخه نظامی جهاد اسلامی در واکنش به این اظهارات نتانیاهو اعلام کرد، آماده پاسخگویی به هر حمله رژیم صهیونیستی است. شاخه نظامی جهاد اسلامی افزود: به هیئت مصری تأکید شد که تهدیدات نتانیاهو باعث نخواهد شد ما دست‌بسته بنشینیم. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی همچنین به سخنان جمعه شب سیدحسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله واکنش نشان داد و گفت اگر حزب‌الله جرئت حمله به تل‌آویو را بکند با پاسخ کوبنده ما روبه‌رو می‌شود. وی ادامه داد: اگر حزب‌الله جرئت ارتکاب حماقتی را علیه اسرائیل بکند آن را مسدود خواهیم کرد و به آن ضربه کشنده‌ای وارد می‌کنیم اما برخلاف نصرالله من قصد اعلام جزئیات طرح‌های‌مان را ندارم.

■ پیشنهاد تحویل غزه

منابع به الشرق‌الاوسط گفته‌اند که هیئت مصری که اخیراً به غزه و سرزمین‌های اشغالی سفر کرده بود پیشنهاد تحویل نوار غزه را مطرح کرد. به گزارش ایسنا، این منابع افزودند، هیئت مصری پیشنهاد تحویل نوار غزه و سپس دعوت به تشکیل دولت وحدت ملی و برگزاری انتخابات را داده است. مصر این موضوع را با مقامات نوار غزه مطرح کرده اما حماس گفته است، این پیشنهادات را با رویکردی مثبت بررسی می‌کند. اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس دو بار با هیئت اطلاعاتی مصر دیدار داشته است. در بیانیه حماس آمده است: این گروه موضعی مثبت در تحقق وحدت ملی داشته و ضمن اشاره به خطراتی که در خصوص مسئله فلسطین و منطقه وجود دارند، گفت: باید موضع فلسطینی مبتنی بر توافق ملی و براساس استراتژی مواجهه با خطرات در رأس آن معامله قرن و کنفرانس بحرین باشد و موضع حماس منطبق با موضعی ملی‌گرایانه مورد توافق در بسیاری از پرونده‌هاست.

تظاهرات اعتراضی علیه قفس‌های مهاجران در دهها شهر امریکا

گزارش ۲

یک روز قبل از شروع روند دستگیری هزاران مهاجر فاقد مدارک قانونی در امریکا، شهرهای مختلف این کشور صحنه تظاهرات اعتراضی به سیاست‌های مهاجرتی دونالد ترامپ بود.

خیابان‌های شهرهای مختلف امریکا شنبه شب شاهد تظاهرات دهها هزار نفری در اعتراض به نحوه برخورد دولت ترامپ با پناهجویان و مهاجران بود. این تظاهرات در چندین شهر از جمله دنور، لس‌آنجلس، میامی، شیکاگو و نیویورک برگزار شد. در تظاهرات ۲هزار نفری شهر دنور که حدود ۵۰هزار مهاجر در آن ساکن هستند، «پتی لمپ‌من» سازمان‌دهنده تظاهرات اعلام کرد اعتراضات تا زمانی که تمام کمپ‌ها بسته شوند و همه کودکان آزاد شوند ادامه خواهد داشت. معترضان به طرح‌های مهاجرتی دولت امریکا همچنین با تجمع مقابل ساختمان «سازمان مهاجرت و گمرک» امریکا در «دنور» پرچم امریکا را پایین کشیدند و خواستار بسته شدن بازداشتگاه‌ها در مرز امریکا - مکزیک و اجازه ورود به مهاجرانی شدند که در این مراکز نگهداری می‌شوند. برخی معترضان نیز با برداشتن موانع نزدیک این ساختمان و عبور از آنها، پرچم مکزیک را با پرچم امریکا جایگزین کردند. در این حادثه یک پرچم نقاشی شده که روی آن شعار علیه برنامه مهاجرتی نوشته شده بود نیز به اهتزاز درآمد. شهروندان امریکایی در شهرهای مختلف ایالت کالیفرنیا نیز دست به تظاهرات زدند و شعار دادند: «جای کودکان در سلول نیست.» معترضان، اردوگاه‌های مهاجران را «اردوگاه‌های اجباری» توصیف کردند. همزمان با تظاهرات در شهرهای امریکا عده‌ای هم مقابل سفارت امریکا در مکزیکو تجمع کردند و دست به اعتراض زدند.

اعتراضات روز شنبه یک روز قبل از شروع روند برنامه مهاجرتی دولت امریکا انجام شد که بر اساس آن حکم فراخوان مهاجران غیرقانونی در سراسر امریکا صادر می‌شود و دستگیری هزاران مهاجر و پناهجو در دستور کار قرار می‌گیرد. بر اساس آمارها، ۱۱ میلیون مهاجر غیرقانونی در امریکا زندگی می‌کنند و بسیاری از آنها طبق رأی دادگاه باید کشور را ترک می‌کردند، اما از این اقدام اجتناب کرده‌اند. پیش‌بینی شده که حداقل ۲هزار خانواده مهاجرین دستگیر شود. ۱۰ شهری که گمان می‌رود شاهد این بازداشت‌ها باشند شامل آتلانتا، بالتیمور، شیکاگو، دنور، هیوستون، لوس‌آنجلس، میامی، نیویورک، سان‌فرانسیسکو و نیواورلئان هستند. همزمان «نیویورکر» روز یک‌شنبه از قول مقام‌های وزارت امنیت داخلی امریکا نوشت که دولت این کشور هفته آینده از توافقنامه‌ای موسوم به «توافقنامه کشور امن ثالث» رونمایی می‌کند که بر اساس آن پناهندگان به امریکا، به گواتمالا فرستاده می‌شوند. بر اساس قوانین امریکا و همچنین بر اساس قوانین بین‌المللی انسان‌دوستانه، کشورهایی که با پناهجویان روبه‌رو می‌شوند، باید دست‌کم دلایل و توجیهات افراد برای درخواست پناهندگی را بشنوند اما بر اساس توافقنامه جدید، پناهجویان اساساً امکان حضور در دادگاه و ارائه درخواست را نخواهند داشت و آنها بعد از بازداشت مستقیماً به گواتمالا فرستاده می‌شوند. یک فرد مطلع درباره این توافق، به نیویورکر گفته است: «داریم درباره چیزی بسیار بزرگ‌تر از آنچه که عبارت «کشور امن ثالث» نشان می‌دهد، صحبت می‌کنیم. داریم درباره یک توافقنامه انتقال صحبت می‌کنیم که بر اساس آن، ایالات متحده می‌تواند نه فقط پناهجویان اهل امریکای مرکزی، بلکه هر پناهجویی را به گواتمالا بفرستد.»

نگاه

محمد مرادی

رؤیای خطرناک اسرائیل برای کرانه باختری

در ماه‌های اخیر خبرهای زیادی در مورد تلاش رژیم صهیونیستی برای الحاق کرانه باختری به اسرائیل منتشر شده است. ابتدا بهمن‌ماه ۹۷ دهها تن از وزرای صهیونیستی و اعضای پارلمان رژیم صهیونیستی از حزب لیکود با امضای طوماری متعهد شدند برای ۲ میلیون یهودی در کرانه باختری خانه احداث کنند. پس از آن بنیامین نتانیاهو با هدف پیروزی در انتخابات پارلمانی از تلاش برای الحاق کرانه باختری به اسرائیل خبر داد و در ادامه دیوید فریدمن، سفیر امریکا در فلسطین اشغالی در مصاحبه‌ای اعلام کرد که اسرائیل حق الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری را دارد. در نهایت نیز مایکل لینک، گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور فلسطین ابراز نگرانی کرد و گفت اسرائیل به دنبال اشغال اراضی بیشتری است. اما این مسئله به چه معناست و اهداف اسرائیل از الحاق کرانه باختری چیست؟

برای تحلیل این اقدام باید سیاست‌های گام به گام امریکا و اسرائیل را در این زمینه بررسی کرد. از زمانی که دونالد ترامپ در امریکا به عنوان رئیس‌جمهور انتخاب شد سیاست‌های واشنگتن بر حمایت بی حد و حصر از اسرائیل متمرکز شد. ترامپ سعی کرده با طرح معامله قرن پرونده فلسطین را در راستای منافع اسرائیل به سرانجام برساند. او ابتدا دستور انتقال سفارت امریکا از تل‌آویو به قدس را داد تا به این ترتیب حاکمیت اسرائیل بر قدس را به رسمیت بشناسد. علاوه بر آن دفتر سازمان آزادیبخش فلسطین در واشنگتن تعطیل شد. در شهریورماه ۹۷ نیز وزارت خارجه امریکا اعلام کرد که این کشور کمک‌های خود را به آژانس امداد و کاریابی آوارگان فلسطینی (آنروا) قطع می‌کند. در نهایت نیز در فروردین ۹۸ ترامپ طی فرمانی بلندی‌های اشغالی جولان سوریه را تحت حاکمیت اسرائیل قرار داد. در شرایط کنونی نیز الحاق کرانه باختری به اسرائیل مهم‌ترین هدف در راستای اجرای معامله قرن است.

سیاست شهرک‌سازی در رژیم صهیونیستی براساس دلایلی چند استوار شده و به صورت مستمر پیگیری می‌شود؛ پس از اعلام موجودیت رژیم صهیونیستی در سال ۱۹۴۸، به دلیل محدودیت سرزمینی این رژیم همواره از فقدان عمق استراتژیک رنج می‌برد. بنابراین در طراحی استراتژی‌های امنیتی رژیم صهیونیستی، تلاش بر این بوده که راهی برای جبران این ضعف و در نتیجه غلبه بر احساس ناامنی پیدا شود. اسرائیل «شهرک‌سازی» را به عنوان استراتژی خود انتخاب کرد و برای عملی کردن آن کوشید. هدف بعدی اسرائیل از تصرف اراضی و شهرک‌سازی، ممانعت از تشکیل کشور فلسطینی در آینده است. با احداث شهرک‌های مختلف و همچنین ایجاد مقرهای نظامی در این مناطق بسیاری از اراضی فلسطینی‌ها را مصادره نموده و ارتباط و پیوستگی جغرافیایی مناطق فلسطینی را از میان می‌برد. این اقدامات موجب شده بخش‌های وسیعی از کرانه باختری به واحدهایی پراکنده تبدیل شوند که فاقد هرگونه ارتباط جغرافیایی با یکدیگر باشند زیرا در صورت تشکیل دولت فلسطینی نیاز به سرزمین یکپارچه وجود دارد. به طور کلی دولت‌های اسرائیل تعداد شهرک‌نشینان در کرانه باختری را در راستای همین سیاست افزایش داده‌اند. از سوی دیگر رژیم صهیونیستی همواره سعی کرده بر منابع آبی زیرزمینی کرانه باختری تسلط پیدا کند که این هدف را با توسعه شهرک‌نشینی دنبال کرده است.

براساس قوانین بین‌المللی، کرانه باختری شامل شرق قدس به عنوان «اراضی اشغالی» شناخته می‌شود و تمامی فعالیت‌های شهرک‌سازی یهودی در آنجا غیرقانونی است. برآورد می‌شود که ۶۴۰هزار یهودی شهرک‌نشین اکنون در ۱۹۶ شهرک مختلف که با تأیید دولت اسرائیل ساخته شده است و بیش از ۲۰۰ شهرک هم که بدون تأیید آن در سراسر کرانه باختری ساخته شده است، ساکن هستند. گزارش‌ها حاکی است که از آغاز نخست‌وزیری بنیامین نتانیاهو در سال ۲۰۰۹ تاکنون دست‌کم ۲۰ هزار واحد مسکونی برای صهیونیست‌ها در کرانه باختری احداث شده است. با مطرح شدن معامله قرن، مسئله الحاق کرانه باختری به اسرائیل نیز بسیار جدی‌تر از قبل مطرح می‌شود. ترامپ سعی دارد در قالب معامله قرن به نوعی شهرک‌های ساخته شده اسرائیل در کرانه باختری را به رسمیت بشناسد. «استفان والت» استاد امریکایی دانشگاه هاروارد نیز معتقد است که هدف از «معامله قرن»، دائمی کردن کنترل رژیم صهیونیستی بر کرانه باختری است.

در واقع زمانی که از الحاق کرانه باختری به اسرائیل سخن به میان می‌آید، منظور الحاق شهرک‌های ساخته شده در این منطقه است، چرا که طبق قوانین بین‌المللی این شهرک‌ها اشغالی بوده و باید ویران شوند. بنابراین مراد از این مسئله الحاق تمام کرانه باختری به اسرائیل نیست. اینکه اخیراً موشه یعلون، وزیر جنگ سابق رژیم صهیونیستی و یکی از رهبران ائتلاف «آبی سفید» تأکید کرده که حزب متبوعش به دنبال سیطره کامل بر کرانه باختری به ویژه شهرک‌های صهیونیست‌نشین در این منطقه است، مراد سیطره کامل امنیتی بر کرانه باختری است، چرا که از لحاظ میدانی و سیاسی امکان الحاق کامل کرانه باختری به اسرائیل وجود ندارد.

تلاش اسرائیل در شرایط کنونی این است که با الحاق شهرک‌های غیرقانونی در کرانه باختری به خاک اسرائیل در درجه اول امکان تشکیل کشور فلسطین یکپارچه را از بین ببرند و از سوی دیگر زمینه را برای سیطره کامل امنیتی بر کرانه باختری فراهم کنند، چرا که مشکلات و چالش‌های درونی اسرائیل باعث هراس مقامات این رژیم شده است. در کنفرانس اخیر هرتزلیا چالش‌های داخلی به عنوان مشکل اصلی اسرائیل مطرح شد. مقامات صهیونیستی تأکید کردند که اسرائیل در حالتی از هرج و مرج بی‌سابقه به سر می‌برد که تأثیرات منفی خود را در تمام جبهه‌ها اعم از داخلی و خارجی به جا خواهد گذاشت. همچنین در این کنفرانس مطرح شد که آنچه امروز در نوار غزه جریان دارد، ممکن است به کرانه باختری منتقل شود. علاوه بر این، مقامات اسرائیل تأکید کردند که ۲ میلیون انسان در نوار غزه و ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر در کرانه باختری زندگی می‌کنند و همگی آنها، حملات مسلحانه (مقاومت مسلحانه) را شیوه و راه اساسی برای تحقق حقوق سیاسی، دینی و اجتماعی خود قلمداد می‌کنند که سبب شده اسرائیل با یک چالش بسیار پیچیده روبه‌رو شود. این مسائل به معنای این است که تلاش‌های اسرائیل با هدف سیطره امنیتی کامل بر کرانه باختری از سوی تل‌آویو تشدید خواهد شد. الحاق شهرک‌های صهیونیستی کرانه باختری به اسرائیل مهم‌ترین اقدام این رژیم است که البته یک رؤیا و طرح خطرناک بوده و می‌تواند همانند تظاهرات‌های بازگشت، اسرائیل را وارد یک بحران امنیتی جدید کند.

اخبار کوتاه

■ عامل افشای پیام‌های سفیر انگلیس در امریکا شناسایی شد

پلیس انگلیس فردی را که مظنون به افشای یادداشت‌های محرمانه سفیر این کشور در امریکا است، شناسایی کرده است. به گزارش روزنامه ساندی تایمز، یک مقام دولت انگلیس با اشاره به بررسی‌های پلیس، تصریح کرد: «آنها معتقدند می‌دانند چه کسی اطلاعات را افشا کرده است. اکنون زمان مستندسازی پرونده برای طرح در دادگاه است. این کار توسط کسی صورت گرفته که به فایل‌های گذشته دسترسی داشته است». بر اساس این گزارش، بدین ترتیب این احتمال که این افشاگری در نتیجه نفوذ رایانه‌ای یک دولت خارجی صورت گرفته، رد می‌شود.

■ تلاش‌های عربستان برای جلب حمایت مجدد دموکرات‌های امریکا

فارین پالیسی نوشت که عربستان سعودی بعد از سال‌ها محکوم کردن سیاست‌های اوباما و دموکرات‌های امریکا و تحسین تمام‌عیار دونالد ترامپ، به صرافت افتاده تا نفوذ از دست رفته خود را در میان دموکرات‌های امریکا با توجه به نزدیک شدن موعد برگزاری انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ این کشور احیا کند. فارین پالیسی نوشت، ماه گذشته میلادی گزارش‌هایی معتبر منتشر شد مبنی بر اینکه پیت بوتجج، یک کاندیدای ریاست جمهوری دموکرات‌های امریکا، به برخی حامیان مالی مرتبط با عربستان سعودی نزدیک شده است.